

Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците (2017 – 2018)

Община Стражица

Раздел А: Контекст и анализ на потребностите от подкрепа

1. Контекст

1.1. Предистория: как е създадена стратегията

С влизането в сила на Закона за предучилищното и училищното образование (Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.) беше въведено изискването за разработване на областни стратегии за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

В чл. 197, ал. 1 от ЗПУО е регламентирано, че въз основа на областната стратегия по чл.196 се приема общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците.

Разработената Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Стражица (2017 - 2018) се приема от Общински съвет за период от две години.

За изпълнението на общинската стратегия ежегодно до 30 април, общинският съвет приема годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие. Този годишен план се приема по предложение на кмета на общината след съгласуване с Регионално управление на образованието – Велико Търново.

1.2. Обхват на стратегията

Времеви обхват

В съответствие с изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование, Общинската стратегия обхваща период от 2 години – от 2017 до 2018 година.

Географски обхват

Стратегията задава параметрите на подкрепа в община Стражица.

1.3. Съответствие с други стратегически документи

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е разработена в унисон с принципите на:

- ❖ **Документи на национално ниво**, като:
 - Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността;
 - Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система;
 - Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства;
 - Национална стратегия за детето;
 - Национална програма за закрила на детето.

- ❖ **Документи на областно и общинско ниво в област Велико Търново**, като:
 - Областна стратегия за развитие на област Велико Търново;
 - Областна стратегия за интегриране на ромите в област Велико Търново;
 - Общински план за развитие;
 - Общинска програма за закрила на детето.

2. Анализ на потребностите от подкрепа на територията на община Стражица

2.1. Въведение

Законът за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) определя образованието като национален приоритет, чието реализиране се гарантира с прилагането на основополагащи принципи:

- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация в процеса на предучилищното и училищното образование;
- ориентираност към мотивацията и интереса на детето/ученика, към способността му да прилага усвоените компетентности на практика и към възрастните и социалните промени в живота му;
- хуманизъм и толерантност;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език и традиции;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;
- гъвкава организация на образователния процес;
- самостоятелност при провеждане на образователни политики;

- самоуправление и децентрализация;
- ангажираност на държавата, общините, юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и всички други заинтересовани страни с проблемите на образованието чрез диалог между тях.

ЗПУО внася ново качество в българското образование, регламентиращо приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата, както обща така и допълнителна.

Подкрепата за личностно развитие в системата на предучилищното и училищното образование, осъществявана от образователните институции (детски градини, училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, специализираните обслужващи звена), се основава на самостоятелно разработени и прилагани политики, чиито основни принципи са:

- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните цели и дейности;
- изграждане на позитивен организационен климат чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на доверие и загриженост към всички участници в образователния процес;
- утвърждаване на позитивна дисциплина, върху основата на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето/ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете/ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията му в съответствие с индивидуалните образователни потребности.

Основен принцип на ЗПУО е подкрепата за детето/ученика да се осъществява най-близо до мястото, където живее и учи.

2.2. Състояние на образователната структура в община Стражица

2.2.1. Състояние на общинската мрежа от детски градини и училища

През учебната 2016/2017 година образователната система в община Стражица е представена от:

- 4 детски градини;
- 2 средни училища;
- 3 основни училища;
- 2 начални училища;
- 1 професионална гимназия.

В община Стражица се обучават 1334 ученици, от които 41 със СОП или 3,42%. Детска градина посещават 456 деца, от които 4 със СОП, което в процентно изражение е 0,88%.

2.2.2. Център за подкрепа за личностно развитие в община Стражица

Център за подкрепа за личностно развитие – Стражица предоставя подкрепа чрез:

- проучване на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците и създаване на условия за тяхното пълноценно развитие и изява;
- организиране на образователна, творческа, спортна дейност за деца и ученици на общинско, областно, национално и международно равнище;
- подпомагане на професионалното ориентиране на учениците чрез стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;
- организиране и провеждане на занимания в групи по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- участие в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми;
- поощряване на деца и ученици с морални и материални награди за високи постижения в образователния процес и в изявите им в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за особен принос към развитието на институцията, която представляват;
- провеждане на ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения;
- предоставяне на методическа помощ на учителите, провеждане на групова работа с ученици и работа със средата, в която е детето или ученикът – семейството, връстниците, за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;
- мотивиране на децата и учениците за активно включване и участие в дейността на ОДК;
- осъществяване на превенция на обучителните затруднения и на комуникативните нарушения.

2.2.3. Други институции в община Стражица, предоставящи възможности за подкрепа на личностното развитие

На територията на община Стражица функционират 16 народни читалища, в които има читалищни библиотеки, Изложбена зала – Стражица, Общинска библиотека – Стражица. Три спортни клуба в община Стражица предоставят на децата и младите хора занимания със спортовете: борба, хандбал и футбол.

2.3. Работа с талантиливи и даровити деца и ученици

Дейностите в областта на науката, изкуството и спорта се осъществяват в клубовете и школите в училищата, спортните клубове, читалищата, в центъра за подкрепа за личностно развитие и др.

В началото на учебната 2016/2017 година в училищата стартира изпълнението на проект „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час)”.

В община Стражица се стимулират постижения на областно, национално и международно ниво чрез еднократно финансово подпомагане, като средствата са

осигурени от общинския бюджет. Ежегодно, след решение на Общински съвет – Стражица, се връчва общинската награда „Ангел Каралийчев” за постигнати резултати в областта на науката, изкуствата и спорта.

2.4. Работа с деца и ученици със специални образователни потребности

2.4.1. Разпределение на децата и учениците със СОП

Разпределението на децата и учениците със специални образователни потребности в различните образователни институции на територията на община Стражица е следното:

№	Детска градина/ училище	Общ брой деца	Брой деца/ ученици със СОП
1	ДГ „Ангел Каралийчев”Стражица филиали – с. Бряговица и с. Царски извор	151	0
2	ДГ „Сава Цонев”град Стражица филиали – с. Асеново и с. Сушица	112	0
3	ДГ „Гинка Маркова”село Камен филиали- с.Виноград и с.Лозен	108	0
4	ДГ „Калинка”село Кесарево филиали-с.Благоево и с.Владислав	85	4
5	НУ „Иван Вазов” село Царски извор	23	0
6	НУ „Отец Паисий” село Сушица	17	0
7	ОУ „Николай Райнов” село Кесарево	76	8
8	ОУ„Св.Св.Кирил и Методий” село Асеново	74	0
9	ОУ „Св. Климент Охридски” село Виноград	67	2
10	СУ„Ангел Каралийчев” град Стражица	650	21
11	СУ „Св. Климент Охридски” село Камен	295	2
12	ПГ по транспорт „Васил Друмев” град Стражица	142	4
	ОБЩО	1790	41

2.4.2. Материални условия за обучение на деца и ученици със СОП

На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

В образователните институции на територията на община Стражица са обособени следните специализирани кабинети:

- СУ „Ангел Каралийчев“, гр. Стражица – кабинет на педагогическия съветник/психолог, ресурсен кабинет и логопедичен кабинет.

На територията на община Стражица в училищата, детските градини и ЦПЛР има рампи за придвижване на деца с увреждания.

2.4.3. Персонални условия за обучение на деца и ученици със СОП

В училищата и детските градини, където се обучават деца със специални образователни потребности се изграждат екипи за подкрепа за личностно развитие за всяко отделно дете.

Екипите в община Стражица са разпределени в ПГ по транспорт „Васил Друмев” - Стражица, ОУ „Св. Климент Охридски”- село Виноград, ОУ „Николай Райнов”- село Кесарево, СУ „Св. Климент Охридски”- село Камен и са от РЦПППО-ресурсен учител, психолог и логопед. В СУ „Ангел Каралийчев” - Стражица са назначени 2 ресурсни учители, психолог и логопед.

2.5. Изводи

По отношение подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в община Стражица съществува необходимост от:

- осигуряване на специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики;
- привличане на допълнителни специалисти – логопеди, психолози, учители на деца с нарушено зрение (при необходимост), ресурсни учители, медицински специалисти;
- поддържане и повишаване квалификацията на наличните специалисти;
- разширяване на възможностите и мобилността на ЦОП, ДЦДУ и ЦПЛР; увеличаване на броя срещи на специалистите от ЦПЛР;
- осигуряване на консултации за родителите относно възрастовите особености и психо-физическото развитие на децата им;
- провеждане на информационни кампании за популяризиране на дейностите и услугите в подкрепа за личностно развитие, които се предлагат на територията на община Стражица;
- продължаване изграждането на елементи от достъпна архитектурна среда в училищата и детските градини на територията на община Стражица;
- подобряване на транспортните връзки между съставните селища на общината и съответния общински център;
- подобряване на медицинското обслужване в съставните селища на общината;
- прилагане на активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните финансови инструменти на Структурните фондове, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност;
- обезпечаване на малките училища с кадри с необходимата правоспособност за провеждане скрининг за деца със СОП и ежедневна работа с тях – логопеди, психолози, ресурсни учители.

Организирането и осигуряването на дейностите за подкрепа на личностното развитие на детето и ученика на територията на община Стражица е динамичен процес,

който подлежи на оптимизиране в съответствие с разпоредбите на ЗПУО. Променящите се потребности на образователната система налагат координираност между всички участници в образователния процес, органите на управление на централно и местно ниво, с цел осигуряване на подходяща физическа, психологическа, социална среда, изграждане на позитивен организационен климат и загриженост за развиване на способностите и уменията на всяко дете и ученик.

Раздел Б: Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Стражица

2. Описание на предизвикателствата

Приобщаващото образование предполага всички деца или ученици в една образователна институция, независимо от техните силни или слаби страни, в която и да било област, стават част от общността. Те са приобщени в усещането си за принадлежност към другите деца, ученици, учители и непедagogически персонал. Приобщаването не се отнася само до обучение на деца и ученици с увреждания, то се отнася до качествени условия за обучение на всички деца и ученици. Приобщаването означава насърчаване на участието на всички деца и възрастни. То означава също да бъде подкрепена образователната институция да отговори на различния опит на децата или учениците, на техните различни интереси, знания и умения.

Последните години поставиха училището пред нелеката задача да се учи да приобщава. Тези години на усилия показаха, че не е достатъчно децата физически да се преместят в общообразователно училище, за да се чувстват приобщени към общността и връстниците си. Нещо повече, различието в класната стая, постави въпроса как всички деца да получат качествено образование. Процесът на приобщаване не може да бъде самотно усилие на отделни учители или директори, а е политика и кауза на цялото училище.

Държавният образователен стандарт за приобщаващо образование (ДОСПО) поставя на по-високо ниво взаимоотношенията в училище, защото приобщаващото образование е преди всичко отношение. Всяко училище има опит и вътрешни механизми за помагане, но те бяха преди всичко интуитивни и разчитаха на отношението на учителите и работещите в него. Сега този опит се подрежда през призмата на роли и отговорности в училището, без да изгуби от живата връзка с децата и между участниците. ЗПУО, както и ДОСПО към него дават ориентири за практиката във всяка детска градина и всяко училище, така че приемането, ученето и участието на всички деца в училище да са възможни.

Необходимо е образователните институции да имат обща политика и регламенти за разпознаване и осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата. Тази политика би следвало да включва и въвличане на учителите в изготвянето на индивидуалната програма на децата, които получават ресурсна подкрепа.

Община Стражица е изправена и пред следните предизвикателства в сферата на подкрепата за личностното развитие на децата и учениците:

- осигуряване на достъп на всяко дете и ученик до детска градина или училище най-близо до неговото местоживееие и на правото му на качествено образование;

- гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина, училището, центърът за подкрепа за личностно развитие, детето, ученикът, семейството и общността;
- повишаване квалификацията на педагогическите кадри в детските градини и училища на територията на община Стражица за работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

3. Стратегически цели

• **Стратегическа цел 1:** Осигуряване на процес и среда на учене, създаващи възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността;

• **Стратегическа цел 2:** Осигуряване качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици;

• **Стратегическа цел 3:** Развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите, заложи в нормативната уредба на приобщаващото образование;

• **Стратегическа цел 4:** Подобряване на материалните условия и достъпността на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите от предучилищното и училищното образование;

• **Стратегическа цел 5:** Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на децата и учениците;

• **Стратегическа цел 6:** Подобряване на сътрудничеството с гражданското общество и подобряване на обществената информираност относно целите и принципите на приобщаващото образование.

4. Мерки и дейности за постигане на стратегическите цели

4.1. Мерки и дейности към Стратегическа цел 1

4.1.1. Оценяване на индивидуалните потребности от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и насочване към обща и/или допълнителна подкрепа

- Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите от Наредба за приобщаващото образование с цел превенция на обучителните затруднения у децата и учениците;

- Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 години в подготвителните групи, с цел установяване на готовността им за училище, като се отчита тяхното физическо, познавателно, езиково, социално и емоционално развитие;

- Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и половина от педагогическите специалисти в детските градини, което включва три аспекта: ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни трудности; определяне на необходимостта от допълнителни модули по български език за децата, които не владеят български език; идентифициране на нуждата от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа.

- Определяне на необходимия брой часове за ресурсно подпомагане и/или работа с други специалисти – психолог, логопед, рехабилитатор, сензорен терапевт предвид степента и вида увреждане на конкретното дете/ученик.

4.1.2. Прилагане на ефективни методи и подходи в работата с децата/учениците с обучителни затруднения в детските градини и училищата, във формите за общата подкрепа за личностно развитие

- Организиране в училищата на допълнителни обучения по учебни предмети, консултации по учебни предмети;

- Организиране в училищата и детските градини на логопедична работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения;

4.1.3. Организиране в образователните институции на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в съответствие с новата нормативна уредба - разяснителни дейности, подготовка, прилагане на нормативната уредба, развитие на практиките

- Създаване в училищата и детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за което ще се извършва оценка на индивидуалните потребности и ще се предоставя допълнителна подкрепа;

- Взаимодействие между ЕПЛР в детските градини и училищата с регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦПППО, във връзка с одобряване или не одобряване необходимостта от предоставяне на допълнителна подкрепа, извършване на оценка в образователни институции, които нямат експертен капацитет за създаването на пълни екипи;

- Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП и изготвяне на седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика. Учителят / класният ръководител, съвместно с екипа за подкрепа за личностно развитие на детето, детето и неговите родители, изготвят индивидуална учебна програма, съгласуват начините и формите на обучение;

- Осигуряване на необходимите рехабилитации на децата и учениците със СОП: психо-социална, на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения, кинезитерапия;

4.1.4. Дейности в образователните институции и между всички компетентни институции за предотвратяване и адекватна и ефективна реакция при тежки нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз от и спрямо деца и ученици.

- Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката или групата;

- Разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;

- Дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност, включително за запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им;

- Училищата и детските градини да разработват, според своята специфика, дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие па училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от министъра на образованието и науката (чл. 40, ал. 3 от Наредба за приобщаващото образование);

- Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училища ;

- Организиране на спортни събития за утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие;

- Прилагане в образователните институции на ефективни форми и методи за комуникация между училището и семейството;

- Повишаване на информираността на родителите относно изискванията на Наредбата за приобщаващото образование за отсъствията на учениците от учебни занятия и ролята на родителите в процедурите по налагане на санкции;

- По-тясна връзка и сътрудничество с МКБППМН, формални и неформални организации.

4.1.5. Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране

- Организиране на училищно и общинско ниво на спортни празници, вкл. и съвместно с деца и ученици със СОП;

- Организиране на кулинарни празници и състезания - на класно, училищно или общинско ниво;

- Организиране на културни събития в общините с участието на деца и ученици, които да представят своите таланти.

4.1.6. Дейности на образователните институции и общината за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за поощрения и награждаване на децата и учениците

- Организиране на летни клубове по интереси за деца от 8 до 18 години (временно действащи групи през ваканциите по чл. 32, ал. 1, т. 3 от Наредба за приобщаващото образование;

- Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изяви дарби, съобразно чл. 130 от Наредба за приобщаващото образование;

- осигуряване на възможности за работа с дете или ученик с изяви дарби по конкретен случай и за допълнителна индивидуална работа за развитие и надграждане на изявените дарби;

- осигуряване на възможности за ползване на подходяща физическа среда, обзавеждане, оборудване, материали и консумативи;

- осигуряване на квалифицирани специалисти за допълнителна подкрепа в съответната област - науки, технологии, изкуства, спорт;

- осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изяви -състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други;

- осигуряване на възможности за включване в програми и проекти.

- Подкрепа за таланти деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби;

-Учредяване на морални и материални награди за децата и учениците на училищно и общинско ниво;

4.1.7. Дейности по кариерно ориентиране и консултиране като част от общата подкрепа за личностно развитие

-Организиране на дни на кариерното ориентиране;

- Организиране на кръгли маси и работни срещи с работодатели, партньори, ученици, родители, училищно настоятелство, обществен съвет — на училищно и общинско ниво;

-Представяне пред учениците със СОП и техните родители на възможностите, които училищата предлагат за тяхното професионално образование;

4.1.8. Предотвратяване на напускането на училище и ефективно включване на отпаднали ученици обратно в образователната система

- Водене на регистър на децата и учениците в риск от отделите за закрила на детето към съответната дирекция „Социално подпомагане“;

- Проучване от отделите за закрила на детето към съответната дирекция „Социално подпомагане“ на необхванатите в училище ученици от социално слаби и ромски семейства;

- Подобряване на обмена на данни и координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система, и по обхвата на учениците, подлежащи на задължително обучение;

-Годишен анализ на общинско ниво на процесите по напускане и реинтегриране на ученици в образователната система след писмен доклад от директорите на детски градини и училища;

-Мерки за подкрепа на детето и ученика в прехода към училище и между образователните етапи и степени;

- Кампания против ранните бракове.

4.1.9. Познаване от страна на образователните институции и използване на възможностите на Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

-Разширяване на въвеждането на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование във всички части на учебния план и начини и форми посочени в глава трета на Наредба 13, включително и в предучилищното образование;

-Свързване на програмите на училищата и детските градини по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование по чл. 15. ал. 4 от Наредба 13 с целите и ценностите на приобщаващото образование като:

-Подобряване на връзките и взаимоотношенията на учебните и детски заведения със здравните медиатори в малките населени места и с общности от компактно население в социален риск.

4.2. Мерки и дейности към Стратегическа цел 2

4.2.1. Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и в общинските институции за предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- Съдействие за осигуряване на необходимия брой логопеди и рехабилитатори на слуха и говора в изпълнение на чл. 4, ал.4 от Наредба за приобщаващото образование и чл. 13 и 14 от Наредба № 12 за професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

-Взаимодействие между образователните институции за съвместно ангажиране на специалисти;

-Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочно допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП по начините, определени от нормативната уредба;

-Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги делегирани от държавата дейности в подкрепа на децата със СОП и с рисковото поведение.

4.2.2. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа

-Участие в регионални и национални обучения на педагогически специалисти, извън ЕПЛР, за разпознаване на потребността от обща или допълнителна подкрепа и за ефективна екипна работа за предоставянето на личностно подкрепа;

-Обучение на класни ръководители за ефективно изпълнение на специфичните допълнителни професионални задължения;

-Предоставяне на институциите и на педагогическите специалисти на информация за квалификационни възможности;

4.2.3. Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики

-Организиране на форуми за споделяне на опит и добри практики от педагогическите специалисти - на училищно и общинско ниво;

-Организиране представянето на опита на неправителствени организации в прилагането на терапевтични методи и подходи към деца със СОП.

4.3. Мерки и дейности към Стратегическа цел 3

4.3.1. Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба

- В изпълнение на чл. 6 от Наредба за приобщаващото образование детските градини и училищата включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и изготвят обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование;

4.3.2. Създаване и укрепване на капацитета на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности

- Изготвяне на проучване и анализ, вземане на решение и предприемане на действия за разкриване в ЦПЛР - функция за ресурсно подпомагане в общината;

- Възлагане от страна на общината на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици по реда на чл. 198, ал. 1 или чл. 283, ал. 6 от ЗПУО.

4.4. Мерки и дейности към Стратегическа цел 4

4.4.1. Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда.

-Изграждане на съоръжения за достъпност на входовете на училищата и детските градини - рамки, асансьори и др.;

-Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.

-Организиране на необходимите улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити

4.5. Мерки и дейности към Стратегическа цел 5

4.5.1. Създаване на работещи практики за изпълнение на нормативните изисквания за уведомяване на Отдела за закрила на детето от страна на училищата и детските градини

4.5.2. Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със СОП

-Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП - консултиране с психолози, логопеди, социални работници, тренинги и др.;

-Провеждане на срещи с родителите/настойниците на децата и учениците с екипа за подкрепа за личностно развитие, с оглед предоставяне на актуална информация за състоянието на ученика, включително актуални медицински документи при наличие на такива, както и други документи с цел извършване на обективна оценка на образователните потребности от екипа от специалисти;

4.5.3. Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби

-Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочване към специалисти за развитие на детето;

-Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие

-Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище. Обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици

-Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители-доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото;

-Развитие на целодневна организация на учебния процес, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;

- Сътрудничество с библиотеките, мерки за повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане;

-Приобщаване на отделите „Закрила на детето“, МКБППМН и Детска педагогическа стая за съвместни действия по предотвратяване на отпадането, както и за приобщаване на ученици в риск.

4.6. Мерки и дейности към Стратегическа цел 6

5.6.1. Дейности, насочени към местната общественост, за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности

-Организиране на срещи с родителите в детските градини и училищата с цел родителите на деца без специални образователни потребности да разберат, че децата с увреждания не представляват опасност за останалите деца и ученици, че всички деца могат да учат и че няма „необучаеми“ деца;

-Промяна на нагласите в училищата и детските градини, в които да възприемат индивидуалните различия между децата като източник на богатство и разнообразие, а не като проблем;

4.6.2. Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование

4.6.3. Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампании, партньорски проекти

4.6.4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора със средно и висше образование от етническите общности за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система

5. Ключови индикатори за постигане целите на общинската стратегия

Постигането на целите, заложи в Общинската стратегия за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците в община Стражица може да бъде измерено чрез следните ключови индикатори:

- Брой детски градини и училища, които организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО, брой деца/ученици със СОП в тях и процент спрямо общия брой деца и ученици със СОП;

- Брой педагогически специалисти, участвали в краткосрочни обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

- Брой институции със значително подобрене на материалната база - нови елементи на достъпна архитектурна среда, разкрити кабинети и др.;

- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници и психолози;

- Брой новосъздадени институции;

- Брой преобразувани институции;

- Брой отпаднали деца и ученици от системата на предучилищното и училищното образование.

Раздел В: Координация и публичност

6. Координация на стратегията

Общинската стратегия се приема от Общинския съвет с период на действие от две години. За изпълнението и ежегодно до 30 април, общинският съвет приема годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие. Този годишен план се приема по предложение на кмета на общината след съгласуване с Регионално управление на образованието – Велико Търново.

За координиране на дейностите по изпълнение на Общинската стратегия за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците в община Стражица, със заповед на Кмета на общината, се сформира Екип за мониторинг и оценка. В Екипа, освен експерти от общинска администрация, се включват директори на ДГ и училища.

Броят на заседанията на Екипа за мониторинг и оценка, както и тяхната тематика и разпределянето на задачите между членовете се осъществява от Екипа, под ръководството на неговия председател.

7. Комуникационна програма

Политиката за предоставяне на информация до обществеността е важно условие за ефективното реализиране на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Стражица. Обществеността трябва да получи пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията. Реализирането на стратегията ще се съпровожда от различни информационни мероприятия, които ще осигурят нейната публичност по време на реализацията.

7.1. Цели и задачи на комуникационната програма

Целта на комуникационната програма е да популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите, положителните ефекти и резултатите от изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Стражица (2017 – 2018). Тя се основава на следните **принципи**:

- **Прозрачност** – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Общинската стратегия;
- **Координация** с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от местната власт;
- **Позитивност на комуникационните послания** – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Общинската стратегия ;
- **Широко междуобщинско и междусекторно партньорство**, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен;
- **Достъпност на информацията** – достигане на комуникаращата информация до най-голям брой заинтересовани лица.

Конкретните задачи са:

- Да осигури подкрепа по целите, мерките и дейностите, както и привличане на подкрепата на всички заинтересовани страни за постигане на целите на стратегията;
- Да привлече общественото внимание и да повиши чувствителността на обществото към потребностите на децата и учениците, техните проблеми и възможности за решаването им;
- Да популяризира принципите и посланията на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Мерки:

- Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни за Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Стражица;
- Стимулиране на ангажираността на всички участници в разработването на стратегията с нейното изпълнение.

Целевите групи на комуникационната стратегия са:

- Органи и институции на местната власт;
- Неправителствени организации и граждански инициативи;

- Приоритетни целеви групи на общинската стратегия;
- Широката общественост.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Общинската стратегия;
- Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
 - Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
 - Търсене на отзвук и обратна връзка от разпространената информация;

7.2. Изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационната програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на Екип за мониторинг и оценка, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Стражица.

Дейности:

- Системно и периодично подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
- Търсене на обратна връзка от разпространената информация и предвиждане на възможности за коригиращи действия;
- Организиране на семинари и дискуссионни форуми с участието на представители на заинтересовани страни;

Приложение: Годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие на деца и ученици от община Стражица.